

تامین گاز اروپا و دیدار امیر قطر از کاخ سفید

به قلم سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

۱۴ فوریه ۲۰۲۲

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/gas-likely-top-agenda-qatars-white-house-visit

العربية (/ar/policy-analysis/alghaz-rbma-tsdr-jdwl-amal-amyr-qtr-fy-zyarth-llbyt-alabyd/)

درباره نویسنده

سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

تحلیل کوتاه

دیدار شیخ تمیم از واشنگتن که در اصل به این منظور برنامه‌ریزی شده بود تا واشنگتن از قطر بابت کمک‌های حیاتی‌اش به خروج آمریکا از افغانستان در تابستان گذشته قدردانی کند اکنون احتمالاً بر نقش بالقوه دوحه در رسیدگی به پیامدهای بحران اوکراین متمرکز خواهد شد

دیدار امروز تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر از کاخ سفید و گفت‌وگوی صمیمانه او با پرزیدنت بایدن یک تغییر نقش خارق‌العاده به همراه دارد. این بار به جای درخواست‌های اقتصادی و نظامی معمول که رهبران کشورهای کوچک‌تر از واشنگتن دارند این بایدن خواهد بود که درخواستی بزرگ خواهد داشت: لطفاً در اوکراین به ما کمک کنید.

دلیلش این است که قطر علی‌رغم جمعیت اندک (حدود ۳۰۰ هزار شهروند) و مساحت کوچک (حدود دو برابر مساحت ایالت دِلور) پس از روسیه و ایران دارای سومین منابع بزرگ گاز جهان است که آن را در قالب گاز مایع و در مقادیر چشمگیر صادر می‌کند. اگر بحران اوکراین

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/russias-desert-storm-putins-plan-use-americas-military->

[\(playbook-against-ukraine\)](#) منجر به آن شود که مسکو صادرات نفت روسیه به اروپا را - که ۴۰ درصد تقاضای اروپا

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/reality-check-israels-natural-gas-plans>) را تدارک می‌کند - قطع

کند یا کاهش دهد. پرزیدنت بایدن امیدوار است که شاید بتوان کاری کرد که شماری از تانکرهای حامل گاز مایع قطر راهی اروپا شوند. در حال حاضر بیشتر صادرات قطر تحت قراردادهای طولانی‌مدت مختص مشتریانی در آسیا است. بنابراین از قرار اطلاع واشنگتن قصد دارد برخی از آن مشتریان را متقاعد سازد تا اجازه دهند شماری از محموله‌ها به اروپا برسند.

این معضل سیاست‌گذاری ایالات متحده به خوبی با سبک سنتی قطر در برقراری توازن میان متحدان رقبای و دشمنان - یا مشغول کردن

آنان علیه یکدیگر - سازگار است. این کشور حوزه خلیج فارس میزبان بزرگترین پایگاه نظامی ایالات متحده در پایگاه هوایی عظیم

«العُبد» در جنوب دوحه است. این پایگاه محل پرواز هواپیماهای شرکت‌کننده در عملیات نظامی علیه داعش و القاعده بوده است.

منابع گازی قطر در میدان گازی دریایی در شمال متمرکز است که در همسایگی میدان گاز پارس جنوبی ایران قرار دارد و نوعی

دیپلماسی ظریف با تهران را بر سر حجم نسبی استخراج از منابع مشترک گاز می‌طلبد. همچنین با توجه به رقابت دوحه و مسکو بر سر

قراردادهای تامین گاز آسیا و موقعیت روسیه به عنوان یک قدرت بزرگ دوحه باید در مورد مسکو جانب احتیاط را نگه دارد.

استراتژی کم‌ریسک قطر در مسائل مالی - فارغ از ثروت این کشور - اغلب موجب خشم همسایگان عرب آن شده است. چنان که با منزوی

ساختن دیپلماتیک و تجاری قطر از طرف عربستان سعودی امارات متحده عربی و بحرین در سال ۲۰۱۷ خود را نشان داد. این شکاف سال گذشته و بدون هر گونه امتیازی از سوی دوحه بی‌مقدمه پایان یافت (<https://thehill.com/opinion/international/532662-the-end-of-the-gulf-crisis-is-big-news-but-middle-east-sands-always>). ظاهراً ریاض سیاست خود را تغییر داد ولی خصومت زیرپوستی منامه و ابوظبی در قبال قطر کماکان ادامه دارد. به این ترتیب رسانه‌های خبری و گروه‌های فعال در شبکه‌های اجتماعی که تحت تاثیر این خصومت‌ها هستند احتمالاً دیدار شیخ تمیم از واشنگتن را با موجی از داستان‌های منفی درباره سوءرفتارهای مفروض قطر (<https://thehill.com/opinion/international/532662-the-end-of-the-gulf-crisis-is-big-news-but-middle-east-sands-always>) همراه خواهند کرد. از جمله اتهاماتی مبنی بر اینکه به ایران نزدیک است با کارگران خارجی -بویژه کارگران فعال در ساخت‌وساز تاسیسات جام جهانی امسال- بدرفتاری می‌کند و حامی تروریسم گروه اخوان المسلمین و سازمان حماس است. صرف نظر از دو نکته اصلی -یعنی درخواست از دوحه برای ارسال گاز به اروپا و ایفای نقش میانجی با طالبان در افغانستان- کاخ سفید چه بسا کمک احتمالی دیپلماتیک قطر در مسئله ایران را هم دربرداشته باشد. هفته گذشته محمد بن عبدالرحمن وزیر خارجه قطر به تهران سفر کرد و از جمله با رئیس جمهور ابراهیم رئیسی ملاقات داشت. ممکن است بایند آینده استمرار کمک قطر به فلسطینی‌ها در نوار غزه را -که تحت تسلط حماس است- نیز در این ملاقات مطرح کند. تاکنون دوحه کمک‌های بشردوستانه سخاوتمندانه‌ای به غزه ارائه داده و با تامین هزینه مالی گاز اسرائیل برای یک نیروگاه برق در خارج از شهر غزه موافقت کرده است. درست است که چنین حمایتی خالی از مناقشه (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/winning-gaza-ceasefire-critical-decisions-biden-administration>) نیست اما مقام‌ها در اسرائیل و کشورهای دیگر اذعان کرده‌اند که اقدام فوق به نوار غزه کمک می‌کند. در عوض قطر نیز مطالبات خود را دارد. در بخش نظامی دوحه مایل به خرید جت‌های جنگنده پیشرفته اف-۳۵ است اما فعالیت شرکت چینی هوواوی در داخل مرزهای قطر مانعی عمده به شمار می‌رود. از نظر صادرات غیرنظامی بوئینگ ممکن است فرصتی برای فروش هواپیما به خطوط هوایی قطر داشته باشد. «قطر ایرویز» در حال حاضر درگیر اختلافی عمده با شرکت ایرباس رقیب اروپایی بوئینگ بر سر کاربرد رنگ معیوب است. از نظر دیپلماتیک سفر امیر قطر به واشنگتن اولین دیدار یک رهبر از کشورهای حوزه خلیج فارس از کاخ سفید در دوره بایند است. این دیدار همچنین ممکن است به مثابه یادآوری این نکته قلمداد شود که دو شخصیت سیاسی عمده دیگر خلیج فارس -یعنی محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی و شیخ محمد بن زاید ولیعهد ابوظبی که هر دو عملاً رهبران عربستان سعودی و امارات هستند- هنوز نتوانسته‌اند صمیمیتی مشابه قطر با دولت کنونی آمریکا پیدا کنند.

سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه برنستاین با محوریت خلیج فارس و سیاست انرژی در انستیتو واشنگتن است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Unpacking the UAE F-35 Negotiations

فوریه ۲۰۲۲ ۱۵

Grant Rumley

([/policy-analysis/unpacking-uae-f-35-negotiations](https://policy-analysis/unpacking-uae-f-35-negotiations))

ARTICLES & TESTIMONY

How to Make Russia Pay in Ukraine: Study Syria

موریه ۲۰۲۲ ۱۵

Anna Borshchevskaya

[\(/policy-analysis/how-make-russia-pay-ukraine-study-syria\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

موریه ۲۰۲۲ ۱۴

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy\)](#)

TOPICS

[\(/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\)](#) انرژی و اقتصاد

[\(/policy-analysis/rwabt-rb-w-asrayyl/\)](#) روابط عرب و اسرائیل

[\(/policy-analysis/rqabt-qdrthay-bzrg/\)](#) رقابت قدرتهای بزرگ

[\(/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh-y/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

REGIONS & COUNTRIES

[\(/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران

[\(/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیه خلیج فارس

[\(/policy-analysis/flstynyha/\)](#) فلسطینیها